

ŠEIMŲ LANKYMO, TEIKIANT ANKSTYVOSIOS INTERVENCIJOS PASLAUGAS, MODELIO REZULTATAI ELEKTRŪNŲ SAVIVALDYBĖJE

Projekto kodas Nr. LT03-2-SAM-K02-002.

Projektą bendrai įgyvendina Elektrėnų savivaldybės administracija ir VšĮ Elektrėnų savivaldybės sveikatos centras.

Projektas įgyvendinamas pagal programą „Sveikata“, kurią finansuoja Islandija, Lichtenšteinas ir Norvegija.

Projekto įgyvendinimo pradžia – 2021 m. gruodžio mėn.

Projekto įgyvendinimo pabaiga – 2024 m. balandžio mėn.

Projekto tęstinumas 8 metai – iki 2032 m. balandžio mėn.

Projektas finansuojamas Europos ekonominės erdvės finansinio mechanizmo lėšomis. Projekto įgyvendinimo laikotarpiu buvo skirta 97 513,74 Eur, iš kurių: 82 886,68 Eur Europos ekonominės erdvės finansinio mechanizmo lėšos ir 14 627,06 Eur EEE Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos.

Projekto tikslas – prevencijos gerinimas ir sveikatos netolygumų mažinimas Elektrėnų savivaldybėje.

Uždavinys – įdiegti Šeimų lankymo, teikiant ankstyvosios intervencijos paslaugas, modelį ir teikti numatytas paslaugas.

Tikslinė grupė: besilaukiančios moterys (prioritetas: pirmą kartą gimdančios, jauno amžiaus iki 21 m. ir vyresnio amžiaus virš 40 m. moterys); besilaukiančios moterys, gyvenančios socialinės rizikos aplinkoje ir (ar) turinčios rizikos veiksnių.

Daugeliui tėvų noras mylėti ir rūpintis savo vaiku yra natūralus, savaime suprantamas, tačiau dalis šeimų susiduria su įvairiais sunkumais, neretai išorinės aplinkybės lemia šeimos narių santykio silpnėjimą. Tėvams yra sudėtinga susitvarkyti su kylančiais sunkumais be išorinės kitų pagalbos, tačiau neretai jie nėra linkę ieškoti ar kreiptis pagalbos, priešingai – slepia ir vengia kreiptis į specialistus. O vaikas visapusiškai ir harmoningai vystytis gali tik augdamas savo šeimoje, jausdamas laimę, meilę, supratimą, tėvų globą ir atsakomybę. Netinkamas elgesys su vaikais yra viena iš visuomenės sveikatos problemų.

Nuo 2022 metų VšĮ Elektrėnų savivaldybės sveikatos centras įdarbino šeimų lankymo specialistą. Paslaugas teikia kvalifikuota bendrosios praktikos slaugytoja, šeimų lankymo specialistė. Medikė dalyvauja Lietuvos sveikatos mokslų universiteto rengiamuose mokymuose, kurie yra privalomi ir organizuojami projekto lėšomis.

Naujagimio atsiradimo džiaugsmą lydi dideli gyvenimo pokyčiai, keliantys iššūkių, pirmiausia – mamai, todėl daugiausia dėmesio skiriama jai ir naujagimiui. Pirmosios gyvenimo dienos yra itin svarbios ir gali būti lemiamos visam vaiko gyvenimui, todėl specialistė pasiūlo pagalbą gana anksti, dar nėštumo laikotarpiu, ir vėliau gimus naujagimiui, kad išskylantys iššūkiai būtų sprendžiami laiku. Šeimas namuose specialistė aplanko 64 kartus: 14 kartų nėštumo laikotarpiu, 28 kartus nuo gimimo, iki vaikai sueis vieni metai, 22 kartus nuo vieno metų, iki vaikai sueis dveji metai. Šeimas lankanti sveikatos priežiūros specialistė teikia sveikatos priežiūros paslaugas – moko, kaip prižiūrėti naujagimio bambutę, konsultuoja žindymo klausimais, stebi vaiko raidą ir mamos sveikatą, tiek fizinę, tiek emocinę. Mama turi rūpintis savimi, kad jaustųsi gerai ji ir jos kūdikis. Pastebėjus riziką dėl mamos psichinės sveikatos, mama nepaliekama viena, siunčiama pas specialistus, kad gautų visą reikiamą pagalbą.

Projektas „Šeimų lankymas, teikiant ankstyvosios intervencijos paslaugas“ balandžio mėnesį pasibaigs, tačiau paslauga niekur nedings, šeimos bus lankomos toliau, nes yra numatytas paslaugos tęstinumas. Visoje šalyje šią paslaugą planuojama teikti nuo 2025 metų gegužės mėnesio. Džiaugiamės galėdami pasiūlyti įrankį, kuris leidžia suteikti realią pagalbą ne tik prižiūrint kūdikį, bet ir rūpinantis tėvų fizine ir psichine gerove. Netiesioginę projekto naudą gauna mamų ir vaikų, kuriems buvo teikiamos šeimų lankymo paslaugos, šeimos nariai, giminaičiai, kaimynai, nes pagerėjo emocinio ryšio sukūrimas tarpusavyje, ugdymo įstaigos, nes vaiko išmoktas elgesio modelis perkeliamas į tolimesnį jų savarankišką gyvenimą.

Daugiau informacijos apie projektą galima rasti Centrinės projektų valdymo agentūros (CPVA) interneto svetainėje

<https://www.cpva.lt/eee-ir-norvegijos-finansiniai-mechanizmai-2014-2021-m./510>

Projekto vadovė

Elektrėnų savivaldybės administracijos

Socialinės paramos skyriaus vyr. specialistė

Danguolė Slučkienė

RESULTS OF THE MODEL OF FAMILY VISITATION MODEL IN THE PROVISION OF EARLY INTERVENTION SERVICES IN THE MUNICIPALITY OF ELEKTRÉNAI

Project code Nr. LT03-2-SAM-K02-002.

Elektrėnai Municipality and the Elektrėnai Municipality Health Center are jointly implementing the project “Implementation of the Family Attendance Model for Early Intervention Services in Elektrėnai Municipality”. (December 2021 to April 2024 and for the project continuity period: 8 years after the end of the project, i. e. until April 2032). The project is funded by the European Economic Area Financial Mechanism (EEA and Norway Grants). 97 513,74 Eur will be allocated during the project implementation period.

The aim of the project is to improve prevention and reduction of health inequalities in Elektrėnai municipality. The task is to implement the model of family attendance in the provision of early intervention services and to provide the planned services.

Activities: 1) Implementation of the Family Attendance Model for Early Intervention Services in Elektrėnai municipality. 2) Provision of early intervention services during family visits in Elektrėnai municipality.

In Elektrėnai municipality, it is necessary to implement the Family Visiting Model for Early Intervention Services (hereinafter - the Model). The model will operate in several stages: selection of service providers, preparation of service providers, provision and of monitoring services.

The implementation of the model will aim to provide support and improve information for expectant mothers during pregnancy, after childbirth and before the age of 2, by providing high quality services to help mothers make informed care decisions about their children to ensure vulnerable mothers, infants and children under 2 years of age. The service is provided free of charge. It will be available to 25 mothers living in Elektrėnai municipality.

Partner – Public Institution „Elektrėnai Municipality Health Centre“: has employed a family visit specialist; coordinates the work of the family visit specialist, provides the necessary information about activities; publish the project on its website and in available databases; provide the

municipality with additional information required for the implementation of the Project; inform families about access to early intervention services; will provide health care services on the recommendation of a family visit specialist.

The project "Family Visiting with Early Intervention Services" will end in April, but the service will not disappear and families will continue to be visited, as the continuity of the service is foreseen. Starting in May 2025, this service is planned to be provided throughout the country. We are happy to offer a tool that allows us to provide real help not only in caring for the baby, but also in caring for the physical and mental well-being of the parents. Family members, relatives, neighbors of mothers and children who were provided with family visitation services receive indirect benefits of the project, as the creation of an emotional bond with each other has improved, educational institutions, as the child learned behavior model is transferred to their further independent life.

More information about the project can be found on the website of the Central Project Management Agency (CPVA): <https://www.cpva.lt/eee-ir-norvegijos-finansiniai-mechanizmai-2014-2021-m./510>

WORKING TOGETHER FOR INCLUSIVE EUROPE

Project Manager

Elektrėnai Municipality Administration

Social Support Division Sr. Specialist

Danguolė Slučkienė